

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus II. De impedimento ex Voto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

ordine quoad vim dirimendi matrimonium ratum tantum, prius initum: quod particulari jure in hoc dispositum est de professione religiosa, cujus tamen contrarium est ex n. 947.

Et ratio est, quia jus positivum, præfertim humanum, valdè raro in his, quæ jure naturali, ac divino permiffa sunt, disponit aliquid ex rei natura secundum se, seu ex causa, in quantum necessaria est, & communis omnibus sub ea contentis, (qualiter rectè concluditur, hominem posse sentire, quia animal est) sed ex ea solum relatè ad circumstantiam casûs particularis, non communem aliis; aliàs dispositum de crimine læsæ Majestatis in personam humani principis, ut privet jure asyli Ecclesiastici, eo ipso, & à fortiori etiam esset dispositum de crimine læsæ Majestatis divine, contra claram constitutionem Gregor. XIV. incip. Cum aliis nonnulli, de quâ in supra dictis frequens mentio facta est.

964. Quæstio est 9. an contraheret obligationem servandi castitatem, ac impedimentum dirimens matrimonium ordinatus ex metu cadente in constantem virum injustè incusso, directè ad sacri ordinis receptionem? Resp. hanc quæstionem pendere ab illa, an Ecclesiæ tales, in simili casu, intendat obligare ad votum emittendum? aut eo prætermisso, ad servandam castitatem, etiam in hoc casu eos inhabilitando ad matrimonium? si votum jure naturali est invalidum, ubi ex tali metu extortum est, certum est, tunc Ecclesiæ non intendere, ut, ordinem sacrum suscipiens, votum emittat: si validum? non obstante injuriâ tam gravi, probato tali metu, justè votum sic ordinato remittitur; quod etiam dicendum venit in casu, quo reverà non voveret, quoad præceptum obligans in hac suppositione voti non emissi. Cæterum mihi probabilius videtur, in tali casu non esse de mente Ecclesiæ, tam justè invitum, & solum iniquè coactum ad amplectendum statum Clericalem in factis, velle aut mediâtè, aut immediâtè obligare ad castitatem, aut inhabilitare ad matrimonium; cum hoc videatur repugnans

intentioni tam benignæ matris in talibus circumstantiis.

Quæstio est 10. an Ordo sacer invalidè susceptus idem impedimentum præstet, quod susceptus validè? Resp. negativè. Nam effectus ille, seu impedimentum nascens ex liberè suscepto sacro ordine non per se, sed solum accessoriè, sequitur ex consensu in susceptionem sacri ordinis, juxta mentem Ecclesiæ; cum sit consensus solum tacitus in accessorium. Nec obstat, Conjuges Religionem invalidè profectos adhuc teneri ad castitatem statui congruam; nam profitendo Religionem, expressè voverit castitatem, consequenter voluntatem suam valere volunt, qualiter potest; sic Castropal. cit. num. 7.

ARTICULUS II.

De impedimento ex Voto.

Etsi potissima difficultas sit de solemnitate voti castitatis; de aliis tamen etiam votis non solemnibus dubitari potest. Solennitas voti castitatis, in quantum voverit reddi inhabilem ad contrahendum subsequens matrimonium, ex Ecclesiæ constitutione habetur per hoc 1. quod tale votum emittatur, vel in actu, vel in debito, dum quis iniciatur ordine sacro. 2. quod emittatur, actu professionem emittendo in Religione per sedem Apostolicam approbata; Constat ex c. Unico. de Voto in 6. in sequentibus magis explicando.

§. I.

An & quale impedimentum matrimonii præstet votum simplex?

Prima quæstio est de simplici voto castitatis; ad quam Resp. 1. quod simplex votum castitatis, seorsum à reliquis cum illo emissis, emittentem verè, ac propriè constituentibus Religiosum, æquè, ac apud alios id præstet professio, præstet impedimentum solum impediens, non autem dirimens matrimonium contrahendum; habetur expressè in c. Rursus. 6. b. t. ibi: cum

cum votum simplex matrimonium impediat contrahendum, non tamen dirimat jam contractum. Idem habetur in c. Unic. de voto in 6. aliud est de simplici voto castitatis emissio post bennium Novitatus ab his, qui voto promissis Consilii Evangelicis se DEO dedicant in Societate JESU; hoc enim, impedimentum dirimens matrimonium contrahendum, voventi præstat speciali Ecclesiæ constitutione, ut constat ex constit. Gregor. XIII. in Bulla, Ascendente Domino, edita 1584. ibi: nec ante à Societate dimissionem, matrimonium contrahere; quin imò eos omnes ad contrahendum inhabiles (loquitur de his, qui sola vota substantialia, licet tantum simplicia in Societate emisissent) ac contractus hujusmodi nullos, & irritos esse, prout irritos facimus, ac annullamus.

967. Dices: ergo etiam ejusmodi votum substantiale Religiosæ castitatis, quantumvis simplex tantum, solvet matrimonium ratum tantum, prius contractum; pater illatum: Nam vota Societatis non professæ, licet simplicia, ex constitutione Gregor. XIII. habent eandem vim, non secus, ac professio tum in Societate, tum quorumvis aliorum ordinum Regularium, ut constat ex cit. constit. Gregor. XIII. ibi: non secus atque ipsos tum Societatis, tum quorumvis aliorum Regularium ordinum Professos: sed vota substantialia tum Societatis Professæ, tum aliorum Regularium ordinum dirimunt matrimonium ratum tantum; ergo & illud. Resp. N. illatum, ad hujus prob. Resp. cum distinct. vota Societatis non professæ habent eandem vim, ac professio tum in hoc, tum in aliis Ordinibus Religiosis, si sermo sit de vi dirimendi matrimonium post illa contractum, C. si de vi dissolvendi matrimonium rarum tantum, ante illa contractum. N. maj. hinc data min. N. conseq. Manifestum enim est ex ipsa constit. Gregor. XIII. quòd ea vota simplicia non in omnibus comparet cum professione; sed tantum quoad effectum constituendi verè Religiosum; & vim dirimendi matrimonium post illa contrahendum.

968. Hunc plurimum errorem, volentium metiri ea vota, & institutum Societatis ex communibus aliorum regularium ordinum rationibus, formis, ac statutis, animadvertens summus Pontifex, in Constitutione, Ascendente domino, ita loquitur: Quia tamen non desuit temeraria quorundam audacia, qui post declarationem, decretum, præceptum, & interdictum nostrum hujusmodi, non solum multa, ex prædictis, & fortasse alia ad Societatis institutum, ac vivendi formam spectantia labefactare, sed & ipsa Apostolica decreta, ac præcepta publicè, & ex cathedra, ausu temerario, impugnare, mentemque nostram perversè interpretari non erubescant, disputantes & prædicta in dubium revocantes; omniaque ex aliorum regularium Ordinum communibus rationibus, formis, ac statutis metientes, Societatis institutum, peculiare Constitutiones, ac vim votorum simplicium illius, à sede Apostolica in eadem Societatis Religione probata admissorum penitus ignorantes, ac nonnulla jure antiquo, quæ post illud successu temporum hujus sedis auctoritate, approbatione, & confirmatione, ac peculiaribus privilegiis sancita & roborata esse dignoscuntur, perperam interpretantes, convellere nituntur. Quin etiam Nos supra dicta, motu simili, & ex certâ scientiâ, de Apostolica potestatis plenitudine decernentes, ac præcipientes, privato sensu locutos fuisse, ac tanquam privatos doctores, errare potuisse, imò verè, & de factò, ob falsam supra dictorum informationem, errasse; ideoque præceptum nostrum nullam ad obligandum vim habere. Neminem præterea eorum, qui solemnem professionem in dictâ Societate non emisissent, de illius corpore, aut verè & propriè Religiosum esse posse, sed eos merè seculares, ac Ordinariorum jurisdictioni subditos existere; nec Societatem ipsam, aut illius superiores, imò nec nos jus in eos ullum, ex vi votorum hujusmodi, habere, vel acquirere, aut superioribus ipsis conferre posse: non considerantes voti solennitatem solâ Ecclesiæ constitutione inventam esse; triaque hujusmodi Societatis vota, tametsi simplicia, aut substantialia Religionis vota, ab hac sede fuisse admissa; illaque emittentes in statu Reli-

ionis verè constitui; quippe qui per ea ipsa se Societati dedicant, atque actu tradunt, sequè divino servitio in ea mancipant; in quibus votis nullus præter Romanum Pontificem potest manum apponere: aliisque atque aliis modis Societatem ipsam impetunt, universali Ecclesiæ perutilem; & ubi plurima istiusmodi errorum, & falsæ contra institutum Societat. JESU doctrinæ capita enumerasset, sic concludit: & ut contradicentium audacia coerceretur, præmissas omnes & quasvis alias illis similes asserciones contra dicta Societatis Institutum, vel quomodolibet in illius præjudicium pronuntiatas, aut scriptas, falsas omnino, & temerarias esse, & censeri debere. Præcipimus igitur in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub penis excommunicationis lætæ sententiæ; nec non inhabilitatis ad quævis officia, & beneficia secularia, & quorumvis Ordinum regularia, eo ipso, absque aliâ declaratione incurrendis (quarum absolutionem nobis & successoribus nostris reservamus) ne quis, cujuscunque status, gradus, & præminentia existat, dicta Societatis institutum, constitutiones, vel etiam præsentas, aut quemvis earum, vel supradictorum omnium articulum, vel aliud quid, supradicta concernens, quovis disputandi, vel etiam veritatis indagandæ quæsto colore, directè, vel indirectè impugnare, vel eis contradicere audeat; districtius inhibentes, ne quis sive extra, sive intra dictam Societatem, nisi de illius Generalis, aut inferiorum Præpositorum licentiâ notationes, declarationes, Glossas, vel scholia ulla super præmissis facere, vel ea, nisi quantum verba ipsa sonant, interpretari, aut de eis disceptare, seu scrupulum cuiquam injicere, vel in controversiam, aut dubium revocare audeat quoquo modo; nec Glossas, aut interpretationes, sive impressas, seu scriptas ad id pertinentes, legere, docere, aliisque tradere, vendere, vel apud se retinere præsumat; si quid verò dubii de iisdem oriri contigerit, ad sedem prædictam, vel ad Generalem Præpositum dictæ Societatis, aut ad eos, quibus id ipse commiserit, referatur. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque iudices, & Commissarios, etiam causarum Pala-

tii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, in quavis causâ, & instantiâ, sublatâ eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere; nec non irritum, & inane, quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Dices 2. ergo illud votum castitatis erit, & non erit simplex. Erit, quia ita supponitur; non erit, quia vim habet voti solennis, imò solenne est. Ex hoc enim votum castitatis professe, solenne est, quòd habeat vim dirimendi matrimonium, ex constitutione Ecclesiæ; sed eandem vim ex Ecclesiæ constitutione habet illud votum simplex, ut ponitur; ergo etiam erit solenne. Resp. N. illatum; ex hoc, quòd piper habeat vim faciendi aliquem effectum caloris, vel ignis, nimirum productivam caloris, non sequitur; ergo piper est calor, vel ignis; ergo neque ex hoc, quòd illud votum simplex habeat vim faciendi aliquem effectum voti solennis, sequitur; ergo solenne est. Nam votum non dicitur solenne formaliter relatè ad matrimonium dirimendum, ob eam virtutem præcisè; sed ab eo, quòd in certis circumstantiis (nimirum in susceptione sacri ordinis, vel professione religiosa) emissum sit, & Ecclesia illi hanc vim attribuerit: at illi voto simplici Ecclesia non attribuit eam vim ex eo, quòd in talibus circumstantiis sit emissum (alias etiam ante hanc Pontificis constitutionem habuissent vim dirimendi matrimonium ratum) sed ex eo, quòd hoc bono talis Instituti (ex quo tanti fructus in Ecclesiam DEI redundarunt, ac redundant) ob causas planè peculiare plurimum expediens sit, ut loquitur Pontifex in eadem Constit. Plus ergo his votis simplicibus attribuendum non est ad alios effectus extrinsecos, quàm Ecclesiæ constitutione illis tributum sit; at in ordine ad matrimonium post ejusmodi vota jam emissâ, nihil illis Ecclesiæ constitutione tributum est, quàm vis dirimendi matrimonium post illa contrahendum, aut illis stantibus contractum; ut constat ex n. 966. ergò.

970. Secunda quæstio est, an, & quale impedimentum matrimonii præstet votum ingrediendi religionem? Resp. quòd, si ante Sponsalia emissum sic hoc votum, præstet impedimentum impediens, non autem dirimens: quoad secundam partem constat ex c. *Meminimus*. 3. b. t. ibi: *si nec habitum suscepit, nec professionem, sed votum solummodo fecit, & se ad religionem transturum promisit, licet postea matrimonium contraxerit, non est cogendus ad religionem transire, & matrimoniale votum rescindere.* Quoad utramq; verò partem, ex c. *Consultuit*. 4. eod. ibi: *sicut simplex votum matrimonium impedit contrahendum, & non dirimit jam contractum: ita habitus sine professione susceptus, ne contrahatur impedit, sed contractum nequaquam dissolvit.* Quid autem operetur quoad Sponsalia de futuro, sive ante, sive post illa emissum sit, dictum est sup. ubi etiam respondimus quoad ejus effectum de voto suscipiendi ordinem sacrum. Illud annotandum, eum, qui emisit votum ingrediendi religionem, per hoc nec in actu, nec in debito habere vota religionis; sed solum teneri ad ingressum, adeoque hunc duntaxat esse in debito, & quidem conditionatè tantum, si religio eum recipiat; ubi vides, objectum voti non esse aliam obligationem; secus, objectum præcepti de voto emitendo in susceptione ordinis sacri.

§. 2.

An, & quale impedimentum matrimonii præstet votum solenne?

971. Supponendum t. nos hic loqui de solennitate Voti, in quantum hoc, vi illius, præstat impedimentum matrimonii. Nam votum castitatis ex se, & naturâ suâ matrimonium nullum præstat impedimentum dirimens; t. quia ex se, & naturâ suâ præcisè statante matrimonio contracto, ex n. priori; & contrahendo, ex eod. deinde votum simplex, & solenne non differunt substantialiter, & in natura voti, ex c. *Rursus*. 6. b. t. ibi: *cùm simplex votum apud DEUM non minus obliget, quàm solennæ, ut ait Cœlestinus. III. sed illud ex*

*naturâ voti præcisè non præstat impedimentum dirimens matrimonium; ergò nec istud. Maj. præterea prob. 1. quia neutrum ex naturâ suâ est strictior promissio castitatis, nec etiam unum majoris, alterum minoris continentiæ, si ambo sint perpetuæ, ac perfectæ castitatis, ut supponimus. Secundo, votum solenne non dirimit matrimonium, in quantum est præcisè votum (aliàs idem faceret votum simplex) sed in quantum est solenne; sed hanc solennitatem non habet votum ex natura sua, & ex se præcisè: probatur t. ex c. *Unico*, de voto in 6 ubi Pontifex, exponens, quale votum castitatis dici debeat solenne in ordine ad dirimendum matrimonium eo stante contractum? ante responsum ait: nos attendentes, quòd voti solennitas (in ordine ad dirimendum matrimonium, de qua ibidem quærebatur, ut ostendi supra) ex sola Ecclesiæ constitutione est inventa; subjungit, presentis declarandum duximus oraculo sancti Etionis: illud solum votum debere dicit solenne (quantum ad post contractum matrimonium dirimendum) quod solennizatum fuerit per susceptionem sacri ordinis, aut per professionem expressam, vel tacitam, factam alicui de religionibus per sedem apostolicam approbatis; sed nec ista Ecclesiæ constitutio, nec sacri ordinis susceptio, convenit voto castitatis ex naturâ rei, aut jure Divino; ergo neque solennitas, in quantum ad post contractum matrimonium. vide dicta d. n. 944.*

Idem expressè habetur in Constit. *Ascendente Domino*, ubi Pontifex reprobat sensum eorum, qui dicebant, neminem eorum, qui solennem professionem in Societate JESU non emiserunt, de illius corpore, aut verè, & propriè religiosum esse posse. Rationem dat, quia non considerarunt, voti solennitatem solâ Ecclesiæ constitutione inventam esse, consequenter ad constituendum verè, ac propriè religiosum, non requiri solennia, sed tantum substantialia religionis vota, quæ non ex essentia sua, sed ex Ecclesiæ invento, pro certis casibus duntaxat (iis nimirum, de quibus supra num. præcedenti ex c. *Unico*) evadunt solennia: his præmissis:

Kk 2

Resp.

972. Resp. ad quæstionem, per solenne votum castitatis præstari sic ligatis impedimentum dirimens matrimonium eo stante contractum, aut contrahendum, habetur expressè *c. de diacono. 1. & c. Meminimus. 3. c. Insinuante. 7. h. t. c. Unico. de Voto in 6.* de quibus vide dicta *lib. 3. de Cleric. conjugat.* Hanc porrò vim dirimendi matrimonium sic contractum, aut contrahendum, voto castitatis in professione religiosa emisso, non competere jure naturali, aut divino, sed merè Ecclesiastico probatum est supr. ubi etiam ad ea, quæ opponi possunt, responsio data est: quæ porrò concernunt in hac materia mentem Angelici Doctoris, exposita sunt partim *n. 943.* partim etiam *n. 946.* Ex hoc colliges, nullum votum castitatis, nisi emissum in susceptione ordinis sacri, aut professione Religionis approbatæ à sede apostolicâ, esse *solenne*, saltè per ordinem ad præstandum matrimonio impedimentum dirimens, sed *simplex* tantummodò, seu non solenne, ut expressè statuitur in *c. Unico, de Voto in 6.*

973. Præter jam dicta, ex hoc titulo colliges seqq. 1. Diaconum, qui alium Diaconum vulneravit, & uxorem accepit, licet factus sit irregularis, debere ab illa separari; cùm matrimonium sit nullum; & hoc factò, si humiliter pœnitens ad Ecclesiam redierit, post obtentam absolutio-

nem, & injunctam super utroque delictò pœnitentiam, & peractam, ab Episcopo posse dispensari, ut in diaconatu ministraret; & si deinde decenter vixerit, etiam ut in Presbyterum valeat ordinari; sic Alexander III. ad Archi Episcopum Remens: *c. de Diacono. 1. h. t.* ubi adverte, ex hoc casu, irregularitatem per solam pœnitentiam non tolli, sed requiri absolutio-

974. Collig. 2. si subdiaconus ducat uxorem, & pœnitens Religionem profiteatur, in eaque decenter vivat; arbitrio Episcopi posse permitti ascendere ad ordines altiores; si autem nolit Religionem ingredi, nec posse ascendere ad altiores, nec in subdiaconatu ministrare; sed tantùm in minoribus. *c. ex litterarum. 2. eod.* quod tamen limita, ut procedat, si contraxit cum unica eaq; Virgine; non autem si cum vidua, vel corrupta, aut contraxit secundò, ut colligitur ex *c. 1. & 2. de Bigamis.* Covarruvias in *Clement. si furiosus p. 1. § 2. n. 2.* conditionem autem illam: *si verè pœnitentes sint, & Religionem ingrediantur*, in ordine ad effectum, ut Episcopus cum eo dispensare possit, intelligi de consilio, vult Sanchez *lib. 2. Matrim. D. 36. n. 20.* sed textus habet: *si noluerit, eum non permittas.*

